

การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว และส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชน
กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย
(สุราษฎร์ธานี ชุมพร นครศรีธรรมราช พัทลุง สงขลา)
โครงการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวเลียบชายฝั่งทะเล
อำเภอท่าชนะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อเชื่อมโยงเส้นทาง
ท่องเที่ยวสู่จังหวัดชุมพร

กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ประกอบด้วย จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดชุมพร จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดพัทลุง และจังหวัดสงขลา ลักษณะภูมิประเทศมีพื้นที่ติดชายฝั่งทะเลทุกจังหวัด มีพื้นที่ชายหาดรวมกันประมาณ 800 กิโลเมตร โดยมีสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญทางทะเล เช่น เกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ หาดสมิหลา จังหวัดสงขลา หาดทรายรี จังหวัดชุมพร การท่องเที่ยวทางทะเลจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย เนื่องจากเป็นภูมิภาคที่มีความได้เปรียบในเรื่องของทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ความหลากหลายทางวัฒนธรรม การพัฒนาการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ในช่วงที่ผ่านมาได้ดำเนินการมาอย่างถูกต้อง เนื่องจากการดำเนินงานมีความสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ เช่นการก่อสร้างเส้นทางคมนาคมเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวเดิม และแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ การประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวภายในกลุ่มจังหวัดฯ การสร้างความเชื่อมั่นในเรื่องของความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้กับนักท่องเที่ยว ส่งผลให้รายได้จากการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดมีอัตราที่สูงขึ้น

วิสัยทัศน์ (Vision)

“ศูนย์กลาง การเกษตร การค้า การลงทุน การท่องเที่ยวนานาชาติ
โลจิสติกส์ที่สมบูรณ์ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สังคมคุณภาพ ”

นิยามวิสัยทัศน์

- ศูนย์กลางการเกษตร หมายถึง เป็นศูนย์กลางด้านการเกษตร
อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องที่กลุ่มจังหวัดมีศักยภาพ เช่น ยางพารา ปาล์ม
น้ำมัน ข้าว ไม้ผล การประมง ปศุสัตว์ ทั้งด้านการผลิต และแปรรูป
การตลาด เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ
- การค้า การลงทุน หมายถึงเป็นศูนย์กลางการค้า การลงทุน
ด้านการบริหารจัดการ การตลาดในสินค้า และบริการอย่างครบวงจรที่
เชื่อมโยงการค้าการลงทุนระหว่างประเทศ
- ศูนย์กลางการท่องเที่ยวนานาชาติ หมายถึง การมีความโดดเด่น
สถานที่ท่องเที่ยว สถานที่ท่องเที่ยวระดับนานาชาติ และความหลากหลาย
ของรูปแบบการท่องเที่ยว ในด้านจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จาก
นักท่องเที่ยวต่างชาติ
- โลจิสติกส์ที่สมบูรณ์ หมายถึง การมีระบบคมนาคมที่เป็น
เครือข่ายเชื่อมโยงกันทั้งทางบก ทางอากาศ และทางน้ำ และเป็น
ปัจจัยพื้นฐานที่สนับสนุนการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ของกลุ่มจังหวัด
- เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม หมายถึง การพัฒนาในทุกด้านของกลุ่ม
จังหวัด จะต้องไม่สร้างปัญหาต่อทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม รวมทั้ง
ต้องมียุทธศาสตร์การพัฒนา การอนุรักษ์ ฟื้นฟู เพื่อป้องกัน และการแก้ไข
ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และภัยพิบัติทางธรรมชาติที่มีอยู่

และส่งเสริมการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการใช้พลังงานทดแทน

- สังคมคุณภาพ หมายถึง การดำเนินภารกิจของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยในประเด็นยุทธศาสตร์ต่าง ๆ โดยน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทาง และคงอัตลักษณ์ของความเป็นไทยเพื่อมุ่งสู่การเป็นสังคมคุณภาพประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี

จุดแข็ง

1. มีความได้เปรียบทางภูมิศาสตร์ เนื่องจากเป็นพื้นที่จุดเชื่อมโยงการคมนาคมของภาคใต้ มีเครือข่ายการคมนาคม ทั้งทางรถไฟ ทางบก และทางอากาศ

2. มีความหลากหลายของทรัพยากรท่องเที่ยวของพื้นที่สูง ทั้งแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ (ทางทะเลและนิเวศป่าเขา)

โอกาส

1. โอกาสในการเชื่อมโยงการท่องเที่ยว สองฝั่งทะเล จากเกาะสู่แผ่นดิน และธรรมชาติสู่วัฒนธรรม จากอันดามันสู่อ่าวไทย

2. กระแสการท่องเที่ยว และกิจกรรมการท่องเที่ยวสอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่

อุปสรรค

1. ภัยพิบัติทางธรรมชาติ มีแนวโน้มรุนแรงขึ้น

2. การกีดกันทางการค้าในรูปแบบต่าง ๆ และภาวะการแข่งขันที่รุนแรงขึ้น

ประเด็นยุทธศาสตร์ในการดำเนินโครงการ

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน
แม่เหล็กการท่องเที่ยวระดับโลก

- เพิ่มมูลค่าการท่องเที่ยวด้วยอัตลักษณ์และวัฒนธรรมไทย
- สร้างความหลากหลายของการท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์ ที่ 4 การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

- การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนในการพัฒนาพึ่งตนเอง

แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12

- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 9 การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่
เศรษฐกิจ

กลยุทธ์ ยกระดับรายได้จากการท่องเที่ยวให้เติบโตต่อเนื่อง
กระจายรายได้สู่ชุมชน และท้องถิ่นอย่างทั่วถึง

- ส่งเสริมและพัฒนาการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวระหว่างแหล่ง
ท่องเที่ยวระดับนานาชาติในพื้นที่ฝั่งอ่าวไทยและอันดามัน
- ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนในพื้นที่จังหวัดชุมพร
จังหวัดสุราษฎร์ธานี และจังหวัดพัทลุง

แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2560 – 2564)

- ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว สินค้า และ
บริการด้านการท่องเที่ยว ให้เกิดความสมดุล และยั่งยืน
- ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวก
ความสะดวกเพื่อรองรับการขยายตัวของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

ประเด็นการพัฒนาในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย

ด้านที่ 3 การพัฒนาสู่การเป็นเมืองท่องเที่ยวระดับนานาชาติที่มีความหลากหลายของรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพอย่างยั่งยืน

- เพิ่มสถานที่ท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวที่มีหลากหลายและสร้างเอกลักษณ์จากการท่องเที่ยว
- บริหารจัดการทรัพยากรทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อส่งเสริมพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว และชุมชนเมืองอย่างยั่งยืน
- ส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชน บนฐานทรัพยากร ประเพณี วัฒนธรรม ที่เป็นอัตลักษณ์ของพื้นที่

ด้านที่ 4 พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน การขนส่ง โลจิสติกส์ พลังงาน ระบบเครือข่าย การสื่อสาร สารสนเทศเพื่อรองรับการพัฒนาของกลุ่มจังหวัดเพื่อรองรับการขยายตัวของพื้นที่เศรษฐกิจ

นอกจากประเด็นยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องดังกล่าวแล้ว เมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2561 คณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวในเขตการพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งตะวันตก (The Royal Coast หรือ Thailand Riviera) ในพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันตก ประกอบด้วย จังหวัดเพชรบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดชุมพร และจังหวัดระนอง เป็นเขตพัฒนาการท่องเที่ยวให้คล้ายกับเมืองท่องเที่ยวริเวอรา ในประเทศฝรั่งเศส เพื่อบริหารและพัฒนาการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ และสอดคล้องตามนโยบายของรัฐบาล ในการใช้การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือในการกระจายรายได้จากเมืองหลักสู่เมืองรอง

เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจของเมืองรองและชุมชน ช่วยลดความเหลื่อมล้ำ และเพื่อช่วยพัฒนาและยกระดับมาตรฐานการอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยวโดยแผนแม่บทดังกล่าวได้กำหนดกรอบระยะเวลาไว้ทั้งหมด 20 ปี แบ่งเป็นระยะสั้น 1 - 5 ปี ระยะปานกลาง 6 - 10 ปี และระยะยาว 11 - 20 ปี เพื่อเป้าหมายการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่สามารถสัมผัสได้ โดยมีโครงการที่สำคัญคือโครงการสร้างโครงข่ายถนนเลียบชายฝั่งทะเล หรือ ซีนิค รุท (SCENIC ROUTE) โดยจะมีการก่อสร้างถนนเพื่อเชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยวจากจังหวัดชุมพร ซึ่งอยู่ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยไปสู่จังหวัดระนอง ซึ่งเป็นจังหวัดในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันซึ่งเป็นการเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวระหว่างกลุ่มจังหวัดอำเภอท่าชนะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งมีพื้นที่ติดต่อกับจังหวัดชุมพร และมีพื้นที่ติดชายทะเลฝั่งทะเล เล็งเห็นถึงการพัฒนาที่ต่อเนื่องกันจึงได้จัดทำโครงการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวเลียบชายฝั่งทะเลอำเภอท่าชนะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวสู่จังหวัดชุมพร ขึ้นโดยเป็นการก่อสร้างถนนเพื่อการท่องเที่ยวเลียบชายฝั่งทะเล เพื่อชมทัศนียภาพสองข้างทาง โดยจะมีจุดพักรถบริเวณแหล่งชุมชนเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในชุมชน ด้วยศักยภาพความโดดเด่นของพื้นที่จึงเหมาะอย่างยิ่งที่จะพัฒนาให้เป็นโครงข่ายเส้นทางท่องเที่ยวเป็นถนนสำหรับการท่องเที่ยวระดับสากลอย่างยั่งยืนและส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลแห่งใหม่ ตลอดจนพัฒนาให้เป็นถนนเพื่อการเรียนรู้ควบคู่กับการท่องเที่ยวบนพื้นฐานการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาและดูแลรักษา

แนวคิดในการดำเนินโครงการ

ที่ผ่านมาการท่องเที่ยวการท่องเที่ยวกระแสหลัก และการท่องเที่ยวโดยชุมชนยังไม่มี การเชื่อมต่อหรือดำเนินการได้บ้างในระดับแต่ละพื้นที่ตามระดับศักยภาพของพื้นที่ และกิจกรรมที่มีความสอดคล้องสัมพันธ์กัน จึงเล็งเห็นว่าควรมีการพัฒนา รูปแบบการท่องเที่ยวในลักษณะโครงการท่องเที่ยวโดยชุมชน ภายในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย และเชื่อมโยงการท่องเที่ยวระหว่างกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย และกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน โดยมีแนวคิดในการพัฒนาระบบเส้นทางท่องเที่ยวแบบวนรอบ (Loop) โดยไม่คำนึงถึงเฉพาะจุดท่องเที่ยวจุดใดจุดหนึ่ง แต่มุ่งพัฒนาและเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวภายในเส้นทางท่องเที่ยวที่มีอัตลักษณ์ใกล้เคียงกันให้สามารถเชื่อมต่อถึงกัน มีการร่วมมือกันอย่างแท้จริง ตามระดับศักยภาพกิจกรรมที่มีความสอดคล้องสัมพันธ์กัน เพื่อสร้างแรงจูงใจให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางท่องเที่ยวในจังหวัดและกลุ่มจังหวัดทั้งในตัวเมือง และชนบทอย่างสะดวกสบายขึ้น ซึ่งจะส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวในวงกว้างขึ้น และประกอบกิจกรรมได้หลากหลายขึ้น สร้างกลุ่มตลาดใหม่ที่มีคุณภาพสร้างความพร้อม และสามารถเพิ่มรายได้และกระจายรายได้ ให้ชุมชนท่องเที่ยวภายในกลุ่มจังหวัดฯ และสามารถพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงสู่ระดับสากลต่อไปได้

ข้อเสนอจากการศึกษาดูงาน ณ ประเทศญี่ปุ่น ในการพัฒนา โครงสร้างพื้นฐาน และระบบคมนาคมเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า และบริการ ของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย

1. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และระบบสาธารณูปโภคควบคู่กับการอนุรักษ์วิถีชีวิตชุมชน ในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านต่าง ๆ ของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ต้องมีการผสมผสานวัฒนธรรมดั้งเดิมของจังหวัดต่าง ๆ ภายในกลุ่มจังหวัด เช่น วัฒนธรรมศรีวิชัย บ้านเมืองเก่าและวิถีชีวิตชุมชนให้เป็นจุดแข็งในการส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในกลุ่มจังหวัด เช่นเดียวกับเมืองโอคายามา ที่ได้ดึงเอาวัฒนธรรม และเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่น มาเป็นจุดขายในการดึงดูดนักท่องเที่ยว

2. การพัฒนาระบบคมนาคม และโครงข่ายคมนาคม เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในด้านการอำนวยความสะดวก ซึ่งจังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นจังหวัด ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ที่มีความเหมาะสมในภูมิภาค ประเทศ ที่จะพัฒนาให้เป็นศูนย์กลางในระบบคมนาคม เชื่อมโยงภาคใต้ฝั่งตะวันตก และภาคใต้ฝั่งตะวันออก โดยมีข้อเสนอจากการศึกษาดูงาน จากประเทศญี่ปุ่นคือ การเชื่อมโยงโครงข่ายการคมนาคมเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยมีการสร้างระบบรถไฟ และพัฒนาขยายช่องทางถนนให้มีความสะดวกเพิ่มขึ้น เพื่อเป็นเครื่องมือในการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวระหว่างกลุ่มจังหวัดเข้าด้วยกัน

3. จากการศึกษาการท่องเที่ยวจากเมืองโอคายามา ซึ่งมีการบริหารจัดการโดยใช้จุดแข็งของพื้นที่เพื่อเพิ่มมูลค่าการท่องเที่ยวของแต่ละพื้นที่ ซึ่งมาใช้กับกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยซึ่งมีแหล่งท่องเที่ยวมากมายที่

สำคัญของแต่ละพื้นที่ ทั้งทางบก และทางทะเล ให้เชื่อมถึงกันเพื่อเป็น
ทางเลือกและเพิ่มมูลค่าการท่องเที่ยวให้แต่ละพื้นที่

ผู้จัดทำ

1. นายสุนทร ขวัญจันทร์

2. นายวิทยา ประจง

ที่ทำการปกครองอำเภอท่าชนะ

สำนักงานป้องกันและบรรเทา

สาธารณภัยจังหวัดสุราษฎร์ธานี